

T.C
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

RAYLI SİSTEMLER TEKNOLOJİSİ

İŞLETME İLETİŞİMİ
840UH0027

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. TELEFON İLETİŞİMİ.....	3
1.1. Hangi Telefonun Hangi Amaç İçin Kullanılacağı	3
1.2. Telefon Çeşitleri.....	4
1.2.1. Hizmet Telefonları.....	4
1.2.2. Otomatik Telefonlar.....	4
1.2.3. Trafik Telefonları.....	4
1.2.4. Seyyar Telefonlar.....	5
1.2.5. Pano Telefonlar.....	6
1.2.6. Hat Boyu Telefonları	6
1.2.7. Makas Telefonları	7
1.3. Çağırma Lambası ve Zili.....	8
1.4. Telefonla Konuşma Kuralları.....	8
1.5. Telefon Konuşmalarının Kayıt Altına Alınması	9
UYGULAMA FAALİYETİ	11
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	13
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	15
2- TELSİZ İLETİŞİMİ	15
2.1. Telsiz Kullanımı.....	15
2.2. Telsiz Frekans Kanalları	17
2.3. Telsizle Konuşma Kuralları	17
2.4. Trenlerde Telsizle Haberleşme	18
2.5. Telsizlerin Bakım ve Onarımı.....	19
2.6. Genel Muhafaza Tedbirleri	19
2.6.1. El Telsizleri	19
2.6.2. Araç Telsizleri	19
2.6.3. Sabit Telsizler	20
2.7. Telsizle Yapılan Konuşmaların Kayıt Altına Alınması	20
UYGULAMA FAALİYETİ	21
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	23
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	24
3- ANONS SİSTEMİ	24
3.1. Anons Sistemi	24
3.2. Tren Geliş Gidiş Saatleri.....	25
3.3. Yolcu Trenlerinin Tehir Miktarı	25
3.4. Yolcu Trenlerinin Kabul Ve Sevk Edilecekleri Yollar	25
3.5. Yolculara İletilecek Bilgiler.....	25
3.6. Genel Uyarıcı Bilgiler.....	26
UYGULAMA FAALİYETİ	27
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	28
MODÜL DEĞERLENDİRME	30
CEVAP ANAHTARLARI.....	31
KAYNAKÇA	32

AÇIKLAMALAR

KOD	840UH0027
ALAN	Raylı Sistemler Teknolojisi
DAL/MESLEK	Raylı Sistem İşletmeciliği
MODÜLÜN ADI	Trafik Haberleşmesi
MODÜLÜN TANIMI	Bu modül trafikle ilgili haberleşmeyi sağlamak için kullanılan araçların tanıtıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	10.sınıf modüllerini başarı ile tamamlamış olmak
YETERLİK	Trafikle ilgili haberleşmeyi sağlamak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Bu modülle gerekli ortam sağlandığında, işletme talimat ve yönetmeliklerine uygun olarak haberleşme araçlarını kullanabileceksiniz. Amaçlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Telefonla iletişim kurabileceksiniz. 2. Telsizle iletişim kurabileceksiniz. 3. Anons sistemini kullanacaksınız.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Atölye, sınıf veya gerçek çalışma ortamı Donanım: Telefon, telsiz, anons sistemi ve ekipmanları
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde her öğrenme faaliyetinden sonra yer alan ölçme araçları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz Öğretmen modül sonunda ölçme aracı uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendireceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci;

Günümüzde raylı sistem işletmeciliğinde hat ve işletme kabiliyetinin artırılması, her türlü taşımının daha süratli yapılması, en az personel ile trafiğin düzenlenmesi için ilgili personelin haberleşmesi çok önemlidir.

Demiryolu trafiği, Sinyalizasyon ve merkezden telefonla/telsizle olmak üzere 2 türlü trafik sisteminden oluşmaktadır. Trafik sistemlerinde emniyetli bir şekilde tren trafiğinin sağlanmasında en önemli unsurlarından biriside haberleşmedir.

Bu modülle trenlerin, makinelerin ve diğer demiryolu araçlarının idare ve sevk işlemlerinde, trafik yönetiminde kullanılan haberleşme araçlarını ve bu araçları kullanmayı öğreneceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti sonucunda telefon iletişimi kurabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Yakınızdaki raylı sistemlerde kullanılan telefonları araştırınız.
- Telefon ses kayıt cihazlarını araştırınız ve araştırmalarınızı sınıfa rapor halinde sununuz.

1. TELEFON İLETİŞİMİ

1.1. Hangi Telefonun Hangi Amaç İçin Kullanılacağı

Raylı sistemlerde iletişim çok önemlidir. Trafiğin emniyetli olarak yönetilmesinde ve işletme içi iletişimin sağlanmasında telefonlar kullanılmaktadır. Trafiğin yönetiminde trafik kontrolörü ile istasyonlar arasında kullanılan trafik telefonları, işletme içi haberleşmeyi sağlayan hizmet telefonları, acil durumlarda seyyar telefon ile hatta girilerek trafik kontrolörü ile görüşmeye imkân veren seyyar telefon hatları mevcuttur.

Resim 1.1. Yerel kumanda masası telefonu ve trafik kontrolörü masası telefonu

Özellikle trafik telefonu trafik yönetimi için çok önemlidir. Bu telefonda yapılan görüşmeler kısa tutulmalı, trafik telefonu fazlaca meşgul edilmemelidir.

Bu telefonla yapılan görüşmeler kayıt altına alınmaktadır.

1.2. Telefon Çeşitleri

1.2.1. Hizmet Telefonları

İstasyon personelinin tren trafiği dışında diğer işlemler için görüşmelerini yaptığı ve yapılan görüşmelerin kayıt altına alınmadığı haberleşme aracıdır.

1.2.2. Otomatik Telefonlar

Yazışmalar nedeniyle meydana gelen gecikmelerin önlenmesi amacıyla işyerleri arasındaki haberleşmeyi ve gerektiğinde, diğer ulusal telefon sistemi ile bağlantı kurularak yurtiçi ve yurtdışı haberleşmenin otomatik olarak yapılmasını sağlar. Öteki haberleşme araçlarında arıza olduğunda trenlerin trafiğinin sağlanması ve telgrafların alınıp yazılması için de kullanılabilir.

1.2.3. Trafik Telefonları

Trafiğin yönetilmesinde kullanılan telefonlara trafik telefonu denir. Bu telefonlar trafik kumanda merkezinde, İstasyon kumanda masaları, Kumanda panoları geçitler ve sinyallerin yanında bulunur. Bu telefonla yapılan görüşmeler mümkün olduğu kadar kısa yapılmalıdır. Uzun süre meşgul edilmemelidir. Bu telefonla yapılan tüm görüşmeler kayıt altına alınmaktadır. Bu telefonların amaçları dışında kullanılması yasaktır.

1.2.3.1. TSİ Sisteminde Trafik Kontrolörü Telefonu Kullanımı

Trafik kontrolörünün kumanda merkezinden istasyonun kumanda masasının aranması; Trafik kontrolörü sistem telefonunun mikrofونunu kaldırır, aranılacak istasyonun kod numarasını yazar, sistem telefonu otomatik olarak ilgili istasyonu arayarak bağlantı sağlanır.

Trafik kontrolörü kumanda merkezinden otomatik telefonla istasyonun aranması; Trafik kontrolörü sistemin otomatik telefon mikrofونunu kaldırır, ilgili düğmelerine basılarak otomatik hatta girilmiş olur. Otomatik hatta girildikten sonra, normal otomatik telefonla aranır gibi istasyonun otomatik telefon numarası aranılarak görüşme sağlanır.

İstasyon kumanda masasından trafik kontrolörünün aranması; İstasyon kumanda masasındaki telefonun mikrofونunu kaldırılır, D düğmesine basılır, daha sonra ÇAĞRI düğmesine basılarak trafik kumanda merkezi aranır. D yazılı düğmede kırmızı ışık yanıyorsa, trafik kontrolörü sistem telefonu ile görüşme yapıyor, meşgul demektir. Trafik kontrolörün aranması için kırmızı ışığın sönmesi beklenir. Trafik kontrolörü telefonu meşgul ve çok acil trafik kontrolörü ile görüşülmesi gerekiyorsa; ACİL düğmesine basılarak trafik kontrolörü ile kısa bir süre görüşme imkânı sağlanır. Bu durumda trafik kontrolörünün görüşmekte olduğu diğer telefon görüşmesi arasına 5 saniye girilmiş olur. Acilden arama sebebi trafik kontrolörüne bildirilir. Zorunlu ve çok acil olmadıkça acil düğmesinden arama yapılmaz.

İstasyon kumanda masasından manevra telefonunun aranması; İstasyon kumanda masasındaki mikrofون kaldırılır, hangi yöndeki makas telefonu aranacaksa aranacak yönün

düğmesin ile çağrı düğmesine birlikte basılarak arama yapılmış olur. İki yöndeki, varsa üç yöndeki makas telefonları aranacaksa aynı işlem yön düğmesi değiştirilerek tekrar edilir.

1.2.3.2. TMİ Sisteminde Trafik Telefonu Kullanımı

Trafik kontrolörünü arayan istasyonun nöbetçi hareket memuru, konuşmasına başlamadan önce hattı dinler. Konuşma varsa bitimini bekler. Konuşma yoksa bulunduğu yeri, görevini ve soyadını söyleyerek kendini tanıtır. Trafik kontrolörü de kendini tanıttıktan sonra konuşmasını yapar. Trafik kontrolörü emir vermiş ise bu emri tekrar eder.

Trafik kontrolörü, konuşmak istediği istasyonun telefon zilini çaldırarak nöbetçi hareket memurunu uyarır. Nöbetçi hareket memuru telefon ile kumanda merkezine bulunduğu yeri, görevini, soyadını söyler. Trafik kontrolörü de kendini tanıttıktan sonra gerekli konuşmayı yapar. Trafik kontrolörü emir vermiş ise bu emir istasyon nöbetçi hareket memuru tarafından tekrarlanır. Konuşma trafik kontrolörünün tamam demesi ile sona erer. Örnek konuşma formatları aşağıda verilmiştir.

Sevk emri:

- Trafik kontrolörü: (Saat 12:00 dır.)
(43781 treni B ye sevk ediniz. Soyadı)
- A İstasyonu hareket memuru:
(43781 treni B ye sevk edeceğim. Soyadı)
- B İstasyonu hareket memuru:
(43781 treni B ye gelecektir. Soyadı)
- Trafik kontrolörü: (Tamam)

Birkaç İstasyona birden devamlı sevk emri:

- Trafik kontrolörü: (Saat 12:30 dır)
(43781 treni A' dan D' ye kadar sevk ediniz. Soyadı)
- A İstasyonu hareket memuru:
(43781 tren D' ye kadar sevk edilecektir. Soyadı)
- B İstasyonu hareket memuru:
(B anlaşıldı. Soyadı)
- D İstasyonu hareket memuru:
(43781 treni D' ye kadar gelecektir Soyadı)
- Trafik kontrolörü: (Tamam)

1.2.4. Seyyar Telefonlar

Seyir etmekte olan tren, makine veya yol personeli yanlarında bulunan seyyar telefonla haberleşme direklerindeki priz yardımı ile trafik kontrolörü telefon devresine girer, hattı dinler konuşma olmadığına kanaat getirdikten sonra "Alo" diyerek trafik kontrolörüne seslenir. Trafik kontrolörünün kendisini tanıttıktan sonra, bulunduğu yeri, görevini ve soyadını söyleyerek kendini tanıtır. Konuşmasını yapar. Trafik kontrolöründen emir almış ise bu emri tekrar eder. Konuşma trafik kontrolörünün tamam demesi ile sona erer.

Seyyar telefonla konuşma yapılabilmesi için, haberleşme direklerinin üzerine telefon prizleri konulur.

Seyyar telefonların sürekli prizde bırakılması ve konuşma yapıldıktan sonra telefonun açık durumda bulundurulması, trafik kontrolörü telefonu ile konuşmaların iyi yapılamamasına ve uzak noktalara sesin gitmemesine neden olduğundan yasaktır.

1.2.5. Pano Telefonlar

Makaslar bölgesinde aynı hat boyu telefonları gibi çelik kutu yada bina içerisindedir.

Resim 1.3 Pano Telefon

1.2.6. Hat Boyu Telefonları

İstasyon kumanda masasında, makaslar bölgesinde, bütün yaklaşma, koruma ve blok sinyallerinin hemen yanında bulunur. Kutular içine yerleştirilmiş, bir insan boyunda çelik direklere tutturulmuş, özel kilitle kilitli ve her görevlide özel anahtarı bulunan trafikle ilgili görevlilerle, trafik kontrolörünün konuşmasını sağlayan bir telefondur.

Resim 1.4 Hat Boyu Telefon

Hat boyu telefonundan trafik kontrolörünün aranması; Sinyal (Hat boyu) telefonunun çelik kutusunun kapağı özel kilidi ile açılır. Kutu içindeki telefonun üzerinde; Küçük bir kırmızı lamba ve altında acil düğmesi ile A yönü, B yönü ve Trafik kontrolörü yazan üç düğme vardır. Trafik kontrol merkezi ile konuşmak için, kırmızı lamba yanmıyorsa trafik kontrolörü (D) yazılı düğmeye basıp, trafik kontrolörünün cevap vermesinden sonra konuşma yapılır, trafik kontrolörü emir vermiş ise emir tekrar edilir, trafik kontrolörü TAMAM kelimesi ile konuşma bitirilir.

Kırmızı lamba yanıyorsa, trafik kontrolörü telefonu meşgul demektir. Kırmızı lambanın sönmesi beklenir. Acil bir durum varsa araya girip konuşmak için, acil yazan düğmeye basılır. Bu durumda trafik kontrolörü o anda kim konuşuyorsa, (5 saniyelik) konuşma arasına girilmiş olur. Acil düğmesine basıldığında tren trafiği ilgili konuşmanın arasına girildiğinden, çok önemli bir gerekçe olmadan acil düğmesine basılmamalıdır.

Bir hat boyu telefonuyla konuşulurken diğer hat boyu telefonlarıyla konuşmak ya da konuşmaları dinlemek olanaksızdır.

Trafik kontrol merkezinden başka yerle konuşulamaz.

1.2.7. Makas Telefonları

Makas telefonu ile hat boyu telefonları birbirine benzeyen çelik kutular içerisine yerleştirilmiş telefon sisteminden oluşmaktadır. Makas telefonunun hat boyu telefonundan dış görünüş olarak ayıran; telefon kutusunun üzerindeki kambur çıkıntı ile anlaşılır.

Resim 1.5 Makas Telefonu

Makas telefonunun çelik kutusunun kapağı özel kilidi ile açılır, kutuda bulunan basit telefonun mikrofonu kaldırılarak istasyon kumanda masası ile görüşme yapılır. Makas telefonu ile istasyon kumanda masasından başka bir yerle konuşulamaz.

1.3. Çağırma Lambası ve Zili

Manevra veya her hangi bir nedenle tren şefi, nöbetçi hareket memuru veya pano ve istasyon kumanda masasını kullanacak görevlilerin trafik kontrolörü ile konuşmaya çağırılması için, TSİ sisteminin uygulandığı bazı bölgelerde çağırma zili, bazı bölgelerde ise çağırma lambası bulunur.

İstasyon ve saydinglerin, her iki tarafında bulunan kumanda panosunun üstüne yerleştirilmiş gün ışığı veren bir lamba bulunur, bu lamba trafik kontrolörü tarafından yakılıp söndürülerek personele çağrı yapılır.

Çağırma lambası yandığında, istasyonda bulunan trenin tren şefi, görevli istasyon memuru veya herhangi bir demiryolu personelinin derhal trafik kontrolörü ile konuşması zorunludur.

Resim 1.6 Çağırma Lambası ve Zili

Çağırma lambası veya zili trafikle doğrudan ilgili olmadığından, giriş ve çıkış sinyallerinden birinin kırmızı yandığını görüp duran bir trenin tren şefi veya tren şefi görevini yapan görevlisi çağırma lambasının yanmasını veya zilin çalmasını beklemeden trafik kontrolörü ile derhal görüşür.

İstasyon kumanda masası bulunan istasyon ve saydinglerde, masanın bulunduğu binanın üzerinde ve her iki baş makasta bulunan çağırma zili trafik kontrolörü tarafından istasyon kumanda masası telefonla arandığında çalar, bunu duyan görevlilerin derhal trafik kontrolörü ile konuşmaları zorunludur.

1.4. Telefonla Konuşma Kuralları

İletişimin sağlanması için teknoloji, insanlara çeşitli olanaklar sunmaktadır. Telefon da bunlardan biridir. Bu iletişim aracı günümüzde oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır. İletişim için aşağıdaki kurallara dikkat edilmelidir:

Telefon konuşmaları olabildiğince kısa yapılmalıdır. Telefon hatları boşu boşuna meşgul edilmemeli, konuşulan kişinin işi olabileceği de düşünülmalıdır.

Telefonda yüksek sesle konuşulmamalıdır. Konuşmaların net olarak anlaşılabilmesi için tek tek ve uygun bir ses tonu ile görüşmenin yapılmalıdır.

Telefonda “alo” denince aranan istenen yer olup olmadığı sorulur. Bunun için ya aranan telefon numarası söylenir “iyi günler ben tren teşkil memuru Ahmet 4135 mi?” ya da kurum, kuruluş, kişi adı söylenir “iyi günler 1.bölge işletme mi?” gibi.

Aranan yer doğru ise arayan kişi kendini tanıtır görüşmek istediği kişinin ya da birimin adını söyler. Görüşülmek istenen kişiye ulaşıncaya görüşme konusu kısaca belirtilmeli varsa sorular açık, anlaşılır biçimde sorulmalıdır. Karşılık verecek olan da sorulara açık, anlaşılır ve kısa biçimde yanıt vermelidir.

1.5. Telefon Konuşmalarının Kayıt Altına Alınması

Trafik kontrolörü ile yapılacak bütün konuşmalar, trafik kumanda merkezindeki bir ses alma cihazına otomatik olarak kayıt edilir.

Gelişen teknoloji ile artık bilgisayar yardımı ile kayıtlar tutulmaktadır. Ancak bilgisayar sisteminde herhangi bir arıza olması durumunda bantlı kayıt sistemi yedek olarak tutulmaktadır. Bilgisayarlı kayıt sisteminin avantajları;

- Daha uzun süre kayıt yapılabilir.
- Sabit ve taşınabilir ortamlarda veri saklanabilmektedir.
- Kayıtlarda ses kaydının yanı sıra daha çözümlenici veriler ile saklama yapılabilir.
- Kayıtlarda gelişmiş bir sorgu yapılabilir. Rapor hazırlanabilir veya başka bir yere grup yapılarak transfer edilebilir.
- Ağ üzerinden kayıtların başka yerden dinlenmesine olanak sağlar.

Her trafik kumanda merkezinde biri yedek olmak üzere iki adet ses alma cihazı bulunur. Bunlardan birinin arızalanması durumunda ikinci cihaz devreye sokulur. Bir yetkili ile trafik baş kontrolörü kullanılan bantta soruşturmayı gerektirecek bir durum olmadığını kontrol ettikten sonra söküp özel silme cihazı ile sildikten sonra kontrolünü yaparak yeniden yerine takar.

Bilgisayarlı sistemde kayıtların elle silinmesi engellenmiştir. Silme işlemi otomatik olarak sistem tarafından yürütülür. Kayıt sistemleri yaklaşık üç ay yedekleme yapmadan kayıt yapmak üzere tasarlanır. Bu süre yetersiz kalırsa CD veya DVD’ye yedekleme yapılır. Eğer sistemde yer alan kritik alan eşiğine gelirse en eski kayıttan başlanarak kayıtlar silinerek diskte yer açılır.

Her trafik kumanda merkezinde biri yedek olmak üzere iki adet ses alma cihazı bulunur. Bunlardan birinin arızalanması durumunda ikinci cihaz devreye sokulur. Bir yetkili ile trafik baş kontrolörü kullanılan bantta soruşturmayı gerektirecek bir durum olmadığını

kontrol ettikten sonra söküp özel silme cihazı ile sildikten sonra kontrolünü yaparak yeniden yerine takar.

Bilgisayar kayıtlı sistemde kayıtların elle silinmesi engellenmiştir. Silme işlemi otomatik olarak sistem tarafından yürütülür. Kayıt sistemleri yaklaşık üç ay yedekleme yapmadan kayıt yapmak üzere tasarlanır. Bu süre yetersiz kalırsa CD veya DVD' ye yedekleme yapılır. Eğer sistemde yer alan kritik alan eşiğine gelirse en eski kayıttan başlanarak kayıtlar silinerek diskte yer açılır

Soruşturmayı gerektiren durumlarda soruşturma kurulu, trafik baş kontrolörü ile birlikte olaya ait konuşmaların bulunduğu banda el koyar. Bilgisayarlı sistemde soruşturma günü ve saatine ait kayıtlar CD veya DVD' ye aktarılır ve konuşmaları dinleyerek tutanağa geçirir. Olayın önemine göre kayıtlar silinmeden soruşturma kurulunun istediği sürece saklanır.

Trafik baş kontrolörleri kayıtları haftada en az bir kez dinleyerek, yapılan işlemlerin kontrolünü yapar.

Trafik kumanda merkezlerindeki ses kayıt bandı, cihazı ve bilgisayarlı kayıt sistemi kilitli olarak bulundurulur. Bandın değişmesi ve dinlenmesi için kilit ilgili Tesisler Şefi ve trafik baş kontrolörü tarafından, soruşturmalarda ise soruşturma heyeti elemanları tarafından birlikte açılır ve tutulacak bir deftere açılma nedeni, tarihi, saati ve çıkarılan mühür ile yeniden takılan mühür numaraları yazılarak ortaklaşa imzalanır. Bandın ve cihazın kilitli kullanılması trafik baş kontrolörü ve ilgili Tesisler Şefi sorumlu tutulur.

UYGULAMA FAALİYETİ

Telefon iletişimini aşağıdaki işlem basamaklarına göre yapınız.

İşlem Basamakları	Tavır ve Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Telefonları amaçlarına ve işletme talimatlarına uygun olarak kullanınız. ➤ Telefonu açtığınızda önce kendinizi tanıtınız, aradığınız yer olup olmadığını sorun. ➤ İsteğinizi bildiriniz. ➤ Söylediklerinizin tam olarak anlaşılıp anlaşılmadığını anlamak için emir tekrarı yapınız. ➤ Emirlerle uygun hareket edin. ➤ Konuşmanızın tam olarak anlaşıldığından emin olduysanız Trafik kontrolörünün ‘Tamam’ demesiyle konuşmayı bitiriniz. ➤ Aşağıdaki konuşmayı sınıfta arkadaşlarınızla uygulayın.<ul style="list-style-type: none"> -Trafik kontrolörü: (Saat 12:30 dır) (47201 treni Bedirli ye kadar sevk ediniz. BABACAN) -Kalın İstasyonu nöbetçi hareket memuru: (47201 tren Bedirli ye kadar sevk edilecektir. ÖZDEMİR) -Karalıköy İstasyonu Nöbetçi hareket memuru: (Karalıköy anlaşıldı. YILMAZ) -Bedirli İstasyonu nöbetçi hareket memuru: (47201 treni Bedirli ye kadar gelecektir ERDOĞAN) -Trafik kontrolörü: (Tamam)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Telefonu kullanırken kurum amaçlarına uygun davranın. ➤ Yönetmeliklerdeki konuşma kalıplarına uyun ➤ Konuşmalarınızın anlaşılır olmasına dikkat edin. ➤ Güvenlik gereklerine uyun. ➤ Düzenli ve dikkatli çalışınız. ➤ Mesleğinizle ilgili etik ilkelere uygun davranınız.

KONTROL LİSTESİ

Yaptığınız değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz.

Cevaplarınızın tamamı **evet** ise **bir sonraki faaliyete** geçiniz.

Değerlendirme Kriterleri	Evet	Hayır
➤ Telefonları amaçlarına ve işletme talimatlarına uygun olarak kullandınız mı?		
➤ Telefonu açtığımızda önce kendinizi tanıtıp, aradığınız yer olup olmadığını sordunuz mu?		
➤ İstek ve durumu bildirdiniz mi?		
➤ Söylediklerinizin tam olarak anlaşılıp anlaşılmadığını anlamak için emir tekrarı yaptınız mı?		
➤ Konuşmalarınızı kurallara uygun yaptınız mı?		
➤ Konuşmanızın tam olarak anlaşıldığından emin olup ‘Tamam’ diyerek konuşmayı bitirdiniz mi?		

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında hangi bilgiler kazandığınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak belirleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi işletme içi görüşmelerin yapıldığı telefondur?
  - A) Otomatik Telefon
  - B) Seyyar Telefon
  - C) Pano Telefon
  - D) Manevra Telefonu
2. Hat boyunda belli aralıklarla yerleştirilmiş telefon prizleri ile hatta girilerek trafik kontrolü ile görüşmeye imkân veren telefon aşağıdakilerden hangisidir?
  - A) Otomatik Telefon
  - B) Seyyar Telefon
  - C) Pano Telefonu
  - D) Manevra Telefonu
3. Aşağıdakilerden hangisi makaslar bölgesinde istasyon kumanda masasındaki görevli ile tren teşkil memurunun görüşme yapabileceği telefondur?
  - A) Otomatik Telefon
  - B) Seyyar Telefon
  - C) Bakıcı Telefonu
  - D) Manevra Telefonu
4. Aşağıdakilerden hangisi İstasyon kumanda masasında, makaslar bölgesinde, bütün sinyallerinin hemen yanında bulunup trafik kontrolü ile trafikle ilgili görevlilerin konuşmasını sağlayan telefondur?
  - A) Otomatik Telefon
  - B) Seyyar Telefon
  - C) Hat boyu telefonu
  - D) Manevra Telefonu

Aşağıdaki soruların cevaplarını doğru ve yanlış olarak değerlendiriniz.

5. ( ) Sinyalli bölgelerde her hangi bir nedenle tren şefi, nöbetçi hareket memuru veya pano ve istasyon kumanda masasını kullanacak görevlilerin trafik kontrolörü ile konuşmaya çağırılması için çağırma zili veya lambası kullanılır.
6. ( ) Trafik telefonlarının konuşma kayıtlarını tren şefi haftada en az bir kez dinleyerek, yapılan işlemlerin kontrolünü yapar.

-
7. ( ) Görevlilerin trafik kontrolü ile yapılan görüşmelerde kendini tanıtmak için soy isimi kullanılır.
8. ( ) Sinyalli bölgelerde acil bir durumda trafik kontrolörü arandığında meşgul ise 5 sn süre ile görüşmenin arasına girilmesine imkan veren bir acil butonu vardır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

Yaptığınız uygulamayı değerlendirme ölçeğine göre değerlendirerek, eksik veya hatalı gördüğünüz davranışları tamamlama yoluna gidiniz.

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti sonucunda telsiz ile iletişim kurabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- 1- Telsiz çeşitlerini araştırınız.
- 2- Telsiz kullanım alanlarını araştırınız ve sınıfa rapor halinde sununuz.

2- TELSİZ İLETİŞİMİ

2.1. Telsiz Kullanımı

Hizmetlerinin yerine getirilmesi sırasında tren trafiği ile doğrudan ilgili olmayan, ancak; trafiği tamamlayıcı ve emniyetinin artırılması ile hizmetlerin hızla yerine getirilmesi amacıyla işyerleri, kumanda merkezleri ve trenlerde görevli personelin haberleşmesinde sabit ve seyyar telsizler kullanılmaktadır.

Resim.2.1. El telsizleri ve sabit telsiz

Telsizle haberleşme aşağıdaki şekilde yapılır ve konuşmalarda belirtilen konuşma kalıpları kullanılır.

Resim.2.2. Telsiz düğmeleri

Telsiz, konuşmayı sağlayacak duruma getirilmesi için, Açma/Kapama (On/Of) düğmesi açık konuma getirildikten sonra ses ayarı için düğme çevrilmeye devam edilir.

Uygun frekans seçilir. Telsizin konuşma mandalına basılarak konuşma yapılır. Mandal bırakılarak dinlenir.

Aramayı yapan önce kendi kodu veya numarasını sonra aradığı yerin kodunu veya numarasını belirtir ve tamam diyerek konuşmayı bitirir.

Aranan telsizin yetkilisi ve bu duyuruyu aldığı anda; önce kendisini arayanın kodunu veya numarasını, sonra kendi kodunu veya numarasını söyler ve dinlemede olduğunu bildirir.

Bunun üzerine arayan görevli konuşmasını yapar ve "tamam" diyerek konuşmayı bitirir, konuşmayı dinleyerek aynen tekrarlar ve sonunda "anlaşıldı tamam" diyerek konuşmayı bitirir, her ikisinin de "tamam" demesi ile haberleşme tamamlanmış olur.

Eğer verilen emir veya konuşma tam anlaşılmamış ise, emrin anlaşılmadığı ve tekrarlanması aynı şekilde istenir.

Trenlerin trafiğine ait işlemlerin telefonla yapılması esas olmakla birlikte, yapılan konuşmaların tamamı kumanda merkezindeki ses alma cihazına kayıt edilmek şartıyla trenlerin trafiğine ait işlemlerde telsiz de kullanılabilir. Trenlerin trafiğine ait işlemlerde telsizin kullanılabilmesi için hatlar ayrıca belirlenir.

Telsizle işlemlerin yapılması sırasında, sadece telefon yerine telsizin kullanılmasına izin verilmiş olduğundan, ilgili Yönetmelik, Genel Emir ve Emirlerdeki bu işlemlerin telefonla yapılması ile ilgili kurallara uyulması zorunludur.

Telsizle yapılan haberleşme sırasında konuşulan kişinin yetkili kişi veya personeli olup olmadığı konusunda tereddüde düşünülduğünde, sorulacak bazı sorularla kendisini tam olarak tanıtmayı ister.

Telsizle yapılacak haberleşmeler kumanda merkezlerine konulacak cihazlarla banda kaydedilir ve yetkililerce periyodik olarak yapılan konuşmaların yönetmeliğe uygunluğu baş trafik kontrolörü tarafından kontrol edilir.

2.2. Telsiz Frekans Kanalları

Şekil 2.3. Telsiz frekans kanalı

Telsizlerin frekans ayarı yetkililerce yapılmaktadır. Alma ve gönderme frekansları Telekom'dan alınmıştır ve vergiye tabiidir. Telsizle yapılan görüşmelerin karışmaması için yeni alınmış telsizlerin frekans ayarlarının bu değerlere göre yapılmalıdır. Kullanılacak kanallar daha önceden belirlenir ve telsiz kullanan personele bildirilir. Telsizle görüşmeler yakın mesafe ve röleler üzerinden uzak mesafeler arasında olabilmektedir. Kanal değiştirildiğinde telsizin ekranında da kanal numarası ve ismi yazmaktadır. Resimde görülen telsizde 8 kanal ayarlanmış durumda ve ekran da manevra yazmaktadır. Bu kanaldan manevra görüşmeleri yapılmaktadır.

2.3. Telsizle Konuşma Kuralları

Telsizlerin kullanılmasında meydana gelecek karışıklık ve düzensizliklerin önlenmesi amacıyla aşağıdaki kurallara uyulması zorunludur.

- Telsizle sadece demiryolu hizmetleri ile ilgili konuşmalar yapılır. Özel konuşma yapılamaz.
- Telsizle konuşmalar kısa ve öz olmalıdır.
- Tren personeli, Kumanda Merkezi ve gerektiğinde birbirleriyle konuşur. İstasyonlarla sadece kaza ve benzeri önemli durumlarda konuşabilir.
- Telsizle konuşma varken, düğmeye basıp konuşmaya girilmez. Mevcut konuşmanın bitmesi beklenir.

- İstasyonlar, Kumanda Merkezleri ve trenlerdeki telsizler devamlı açık tutulur. Kapalı olduğu belirlendiğinde sorumluları hakkında soruşturma açılır.
- İstasyonlar kendilerine çağrı yapılmadıkça devreye girip konuşma yapamazlar.
- Telsizle yapılacak konuşmalar orta ses tonuyla ve tek tek konuşularak yapılır.
- Kanal taraması olan telsizlerin cihaz üzerindeki anahtarı kanal tarama açık konumunda tutulur. Telsizden arama geldiğinde hangi kanaldan arandığı ışıklı göstergeden belirlenerek, anahtar kapalı konuma alınır ve kanal anahtarı da o kanala getirilerek konuşma yapılır. Konuşma bitiminde anahtar tekrar kanal tarama açık konumuna alınır.
- Telsiz cihazı patlayıcı ve parlayıcı maddelerin bulunduğu yerlerde kullanılmaz.

Bütün bu hususlar kontrol elemanları tarafından titizlikle takip edilir, aksine hareket edenler hakkında işlem yapılır.

2.4. Trenlerde Telsizle Haberleşme

Trenlerde görevli personelin birbiriyle veya kumanda merkezi ve istasyonlarla haberleşmesi aşağıdaki şekilde olur.

- Trendeki görevli personelde ve makinede bulunan telsizler devamlı surette açık tutulur.
- Makinist ilk planda sinyallerin veya işaretlerin izlenmesine ve trenin idare edilmesine dikkate eder. Bu görevlerini aksatmayacak şekilde hem duruş hem de hareket halinde iken telsizle haberleşir.
- Tren ve makine personeli birbiri ile yönetmelikte belirlenen kurallara uygun olarak haberleşir.

Herhangi bir tehlikede tren personeli, öncelikle bu tehlikenin önlenmesini sağlar. Daha sonra Kumanda Merkezine, istasyona ve trende görevli diğer personele telsizle durum bildirilir.

- Arkadan destekli trenlerde duruş ve kalkışlarda herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi için her iki makinenin makinisti birbirini önceden telsizle uyarır.
- Tren istasyon limitleri içine girmeden önce durduğunda trende görevli tren teşkil memuru, Makinisti, Tren Şefini ve Nöbetçi Hareket Memurunu bu konuda telsizle uyarır.

2.5. Telsizlerin Bakım ve Onarımı

Telsizlerden en iyi şekilde yararlanılması için bakım ve onarımları aşağıdaki şekilde yapılır.

- Telsizlerin kullanılmasına, taşınmasına ve bakımına özen gösterir.
- Zamanında şarj edilmesi için, kullanılmadığı durumlarda şarj yerlerine bırakılır ve belli süre burada kalması kullanan personel veya işyeri amiri tarafından sağlanır. '
- Trende bulunan telsizlerden birisi arızalandığında, durum telgrafla bildirilerek yeni bir telsiz temin edilmesi istenir. Arızalı telsiz ara istasyonlarda bırakılmaz, onarım için telsizin kayıtlı olduğu işyeri amirine teslim edilir.
- Arızalı telsizler en seri şekilde işyeri amirleri tarafından Telsiz Laboratuvarlarına gönderilir.
- Arızalı telsizlerin onarımını yaptırmayan işyeri amirleri sorumlu tutulur.

2.6. Genel Muhafaza Tedbirleri

2.6.1. EI Telsizleri

- EI telsizleri kullanılmadığı zaman, başkasının eline geçmeyecek şekilde; emniyete alınmış bir yerde muhafaza edilir.
  - Bir kuruluştaki bir çok telsiz bulunuyorsa; günlük dağıtım ve toplanması bir sorumlu tarafından yapılır ve cihazlar günlük sayımlarla kontrol edilir.
- Kurum ve kuruluşlar da nöbet hizmeti varsa; telsiz cihazlarının devri nöbet defterine yazılır.

2.6.2. Araç Telsizleri

- Özel nöbetçilerin kontrolü altında olmayan bütün araç telsizleri araçlar parka çekilirken araçlardan sökülerek alınır ve tekrar araçlara takılıncaya kadar muhafaza altına alınır.
- Araçlar nöbet hizmeti bulunan bir araç parkına çekiliyorsa, cihazlar sökülmeden nöbetçinin sorumluluğuna terk edilir ve araç kapıları muhakkak kapalı tutulur kilitleri varsa kilitlenir.
- Sürücüler araçlarını terk ettiklerinde, araç kapılarını muhakkak kapatırlar ve kilitlerler.

2.6.3. Sabit Telsizler

- Arazi de bulunan sabit telsizler etrafı tel engeli ile çevrilir.
- Bu gibi yerlerde daima nöbetçi bulundurulur.
- Sabit telsizler; ev, işyeri, gemi, yat vs. gibi kapalı yerlerde ise; telsizler kullanılmadığı sürece muhafaza altına alınır ve oda kapıları kapalı tutulur. Bu gibi yerlere sorumlu olmayan kişiler sokulmaz.

2.7. Telsizle Yapılan Konuşmaların Kayıt Altına Alınması

Trafikle ilgili yapılan tüm telsiz görüşmeleri kayıt altına alınmaktadır. Soruşturma gerektiren bir durumda bu kayıtlar dinlenmekte ve rapor tutulmaktadır. Ayrıca telsizle yapılan konuşmaların kurallara uygun olup olmadığını kontrol etmek amacıyla kayıtlar belli aralıklarla dinlenmektedir.

Bir önceki öğrenme faaliyetinde anlatılan telefon konuşmalarını kayıt eden cihaz aynı şekilde telsiz görüşmelerini de kayıt etmektedir. Trafik görüşmelerinin yapıldığı telsiz numaraları programa girilerek, bu telsizden yapılan tüm görüşmeler kayıt altına alınmaktadır. Programda yapılan görüşmenin telsiz mi telefonla mı olduğu yanında belirtilmektedir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Telsiz iletişimini aşağıdaki işlem basamaklarına göre yapınız.

İşlem Basamakları	Tavır ve Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Telsiz ekranında batarya durumunu gösteren gösterge varsa bu göstergeden batarya durumunu kontrol ediniz. ➤ Telsizin şarjı bitmişse veya mesai bitiminde şarj olması için şarj cihazına takınız. ➤ Telsizi açma kapama düğmesinde açın ve sesi duyabileceğiniz şekilde ayarlayın. ➤ Görüşme yapacağınız frekans kanalı frekans kanal düğmesini kullanarak ayarlayınız ➤ Kanalda mevcut konuşma varsa konuşmanın bitmesini bekleyiniz. ➤ Telsiz konuşma mandalına basarak kendinizi tanıtır ve konuşmak istediğiniz kişi veya birimi belirtiniz. ➤ Karşı tarafın ‘dinlemede tamam’ demesiyle istek ve durumu, en öz şekilde ve anlaşılır olarak bildirin. Tamam diyerek konuşmanızın bittiğini belirtin. ➤ Emir tekrarını dinleyin ve istek ve durum doğru anlaşıldığından eminseniz konuşmayı tamam diyerek bitirin. ➤ Konuşmayı anlamadıysanız veya emin olmadıysanız emir tekrarı isteyiniz. ➤ Yanlış anlaşılmayı önlemek için gerekiyorsa konuşmayı tekrarlayınız. ➤ İstek ve duruma uygun hareket edin. ➤ Amacı dışında kullananları veya hatalı iş yapanları ikaz edin. ➤ Gerekli görüldüğünde kayıtları ilgili kişilerle dinleyin ve tutanak altına alın.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Telsiz görüşme ve kayıtların saklanması dinlenmesi ve bant kayıt cihazının kilit altında tutulması ile emirler doğrultusunda hareket ediniz. ➤ Telsiz kullanırken kurum amaçlarına uygun davranınız. ➤ Konuşmalarınızın anlaşılır olmasına itina ediniz. ➤ Güvenlik gereklerine uyunuz. ➤ Telsiz cihazı patlayıcı ve parlayıcı maddelerin bulunduğu yerlerde kullanmayınız. ➤ Mesleğinizle ilgili etik ilkelere uygun davranınız.

KONTROL LİSTESİ

Değerlendirme Kriterleri	Evet	Hayır
➤ Telsiz ekranında batarya durumunu kontrol ettiniz mi?		
➤ Gerekli hallerde şarj olması için şarj cihazına taktınız mı?		
➤ Telsizi açma kapama düğmesinden açıp ve sesini ayarladınız mı?		
➤ Görüşme yapacağınız frekans kanalını frekans kanal düğmesinden ayarladınız mı?		
➤ Telsizin mandalına basarak kendinizi tanıtp, konuşmak istediğiniz kişi veya birimi belirtiniz mi?		
➤ Karşı tarafın 'dinlemede tamam' demesiyle istek ve durumunuzu, en öz şekilde ve anlaşılır olarak bildirip. Tamam diyerek konuşmanızı bitirdiniz mi?		
➤ Emir tekrarını dinleyip ve istek ve durum doğru anlaşıldığından emin oldunuz mu?		
➤ Gerekli ise emir tekrarı istediniz mi?		
➤ İstek ve duruma uygun hareket ettiniz mi?		
➤ Emriniz altındakilerin telsiz görüşmelerini dinlediniz mi?		
➤ Amacı dışında kullananları veya hatalı iş yapanları ikaz ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz.

Cevaplarınızın tamamı **evet** ise **bir sonraki faaliyete** geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında hangi bilgiler kazandığınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak belirleyiniz.

Aşağıdaki soruların cevaplarını doğru ve yanlış olarak değerlendiriniz.

1. ( ) Telsiz görüşmelerinin kayıt altına alınması ve istenildiği zaman dinlemesi imkanı vardır.
2. ( ) Telsiz konuşmaları “TAMAM” denilerek bitirilir.
3. ( ) Trafik kontrolü ile yapılan görüşmelerde kendini tanıtmak için soy isim kullanılır.
4. ( ) Uygun frekans kanalı kullanılarak görüşme yapılmalıdır.
5. ( ) Konuşmak için konuşma mandalına basılmalıdır. Dinlemek için mandaldan el çekilmelidir.
6. ( ) Güvenlik nedeniyle görüştüğünüz kişinin kimlik doğrulaması için bilmesi gereken bazı sorular sorabilirsiniz.
7. ( ) Telsiz cihazı parlayıcı ve patlayıcı maddelerin yanında kullanılmaz.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti sonucunda anons sistemini kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde kullanılan anons sistemlerini araştırınız.
- Anons sistemi parçalarını araştırınız ve sınıfa rapor halinde sununuz.

3- ANONS SİSTEMİ

3.1. Anons Sistemi

Anons sistemi, insanların toplu olarak bulunduğu ortamlarda topluluğu bilgilendirmek, uyarmak, ikaz etmek ve müzik dinletmek için anons sistemi kullanılmaktadır. Anons sistemi genel olarak bir mikrofon, amplifikatör ve hoparlör sisteminden oluşur. Ancak bilgisayar yardımı ile genel anonslar bir kere kayıt edilir ve istenildiği zaman tekrarlanabilir. Bu bakımdan oldukça kullanışlıdır. Anons sistemini kullanmak için amplifikatör açılır. Ses düzeyi bas ve tiz ayarları yapılır. Anonsun tam olarak anlaşılabilmesi için eko yapmamasına dikkat edilir. Daha sonra mikrofon açılarak mikrofonu belli bir mesafeden anons yapılır.

Resim 3.1. Mikrofon

Resim 3.2. Hoparlör

Resim 3.3. Amplifikatör

3.2. Tren Geliş Gidiş Saatleri

İstasyona gelen ve giden trenlerinin günlük olarak geliş gidiş saatleri ve hangi yola gireceklerini varsa nöbetçi hareket memuru veya istasyon kumanda masasını kullanan görevliden, banliyö istasyonlarında ise kumanda merkezinden öğrenilir. Trenlerin geliş ve gidiş saatleri ve istasyona yaklaşımları ile hareket saatleri belirli zaman aralıklarında anonsu yapılır.

3.3. Yolcu Trenlerinin Tehir Miktarı

Yolcu trenlerinin gelme saatine yakın varsa nöbetçi hareket memuru, yoksa kumanda merkezi aranılarak trenin nerede olduğu ve tahmini olarak ne zaman geleceği sorulur. Tren tehir (gecikme) yapacaksa anons sistemi kullanılarak durum yolculara bildirilir. Saatinde geleceksa, geleceği peron ve süre belirtilir. Örneğin; “ --Boğaziçi ekspresi 5 dakika sonra 1 nolu perona gelecektir” şeklinde olabilir.

3.4. Yolcu Trenlerinin Kabul Ve Sevk Edilecekleri Yollar

Yolcu trenlerinin kabul edileceği yollar işletmece daha önceden belirlenir. Ancak bazı özel durumlarda kabul ve sevk edileceği yollar değiştirilebilir. Bu özel durumlar bagaj yükleme boşaltma, yol durumunda bir değişiklik veya tehir etmiş trenler nedeniyle olabilir. Bunun için istasyon nöbetçi hareket memurundan veya kumanda merkezinden trenin kabul ve sevki hakkında son bilgiler alınır. Değişiklik olması halinde anons edilerek yolcular ve ilgililer bilgilendirilir.

3.5. Yolculara İletilecek Bilgiler

Seyahat esnasında tren içerisinde varılacak istasyon hakkında anons yapılmaktadır. Bu anons ile incek yolcuların istasyona gelmeden hazırlıklarını yapmaları ve güvenli bir şekilde inmeleri sağlanır. Merkezi anons sistemi olan trenlerde genel anons yapılırken anons sistemi olmayan trenlerde yolcuları bilgilendirme işlemi kondüktör veya hostesler tarafından gerçekleştirir.

3.6. Genel Uyarıcı Bilgiler

Trenlerin kabul ve sevk yollarının bilgilendirilmesi dışında anons sistemi kullanılarak yolculara ve ilgililere güvenlik ve emniyet tedbirleri hakkında, trenden inme binme kuralları, kuruluş uygulamaları, trende dikkat edilmesi gereken hususlar hakkında bilgi mahiyetinde anonslarda yapılabilir.

Örneğin:

- “ -Seyahatiniz esnasında tanımadığınız kişiler tarafından ikram edilen yiyecek ve içecekleri kabul etmeyin!”
- “ -Seyahatiniz esnasında değerli eşyalarınızı yanınızdan ayırmayınız!”
- “ -Sayın Ahmet Yılmaz lütfen danışmaya geliniz!”
- “ 3 yaşlarında bir kız çocuğu kaybolmuştur. Görenlerin veya bulanların danışmaya gelmesi rica olunur!”

UYGULAMA FAALİYETİ

Anons sistemini aşağıdaki işlem basamaklarına göre kullanınız.

İşlem Basamakları	Tavır ve Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Anonsu yapılacak tren numarasını belirleyiniz. ➤ Trenin kabul edileceği yolu ilgililerden öğreniniz. ➤ Trenin tehirini öğreniniz. ➤ Trenle ilgili özel durum varsa ilgililerden bilgi alınız. ➤ Yolcuların bagaj durumlarını öğreniniz. ➤ Anons sistemini kullanarak gerekli anonsu kurallara uygun olarak yapınız. ➤ Yabancı uyruklu yolcuların çoğunlukta olduğu garlarda gerektiğinde yabancı bir dil kullanarak anons yapınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zamanında, anlaşılabilir iyi bir ses tonu ile anons yapın ➤ Kendinizi iyi ifade edin ➤ Güvenlik gereklerine uyun ➤ Müşteri beklentilerine saygılı olun

KONTROL LİSTESİ

Yaptığınız uygulamayı değerlendirme ölçeğine göre değerlendirerek, eksik veya hatalı gördüğünüz davranışları tamamlama yoluna gidiniz.

Değerlendirme Kriterleri	Evet	Hayır
➤ Anonsu yapılacak treni belirlediniz mi?	➤	
➤ Trenin kabul edileceği peronu ilgililerden öğrendiniz mi?	➤	
➤ Trenin tehirini ilgililerden öğrendiniz mi?	➤	
➤ Trenle ilgili özel durum varsa ilgililerden bilgi aldınız mı?	➤	
➤ Yolcuların bagaj durumlarını öğrendiniz mi?	➤	
➤ Anons sistemini kullanarak gerekli anonsu kurallara uygun olarak yaptınız mı?	➤	
➤ Yabancı uyruklu yolcuların çoğunlukta olduğu garlarda gerektiğinde yabancı bir dil kullanarak anons yaptınız mı?	➤	

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında hangi bilgiler kazandığınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak belirleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi anons sistemi elemanlarından değildir?
A) Mikrofon
B) Amplifikatör
C) Hoparlör
D) Çağırma zili
2. Yolcu trenlerinin tehirleri aşağıdaki kişilerden hangisinden öğrenilir?
A) Kondüktör
B) Tren Şefi
C) Tren Teşkil Memuru
D) Nöbetçi Hareket Memuru
3. Anons sistemi kullanılarak aşağıdakilerden hangisi bildirilmez?
A) Tren Geliş Zamanı
B) Trenin vagon sayısı
C) Peron Bilgisi
D) Tren Gidiş Zamanı
4. Trenlerde anons sistemi yoksa duyuruları kim yapar?
A) Tren Şefi
B) Makinist
C) Kondüktör
D) Tren Teşkil memuru

Aşağıdaki soruların cevaplarını doğru ve yanlış olarak değerlendiriniz.

5. ( ) Anons sistemi ile tren geliş gidiş saatlerinin yanı sıra geleceği ve gideceği peron bilgisi de verilir.
6. ( ) Anons sisteminden güvenlik ikazları yapılmaz.
7. ( ) Anons sistemini yetkili kişiler dışındaki kişilerin kullanması serbesttir.
8. ( )Trenlerin geliş gidiş saatleri ve geleceği peron nöbetçi hareket memurundan öğrenilir.

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı **evet** ise **bir sonraki faaliyete** geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

İşletme iletişimi faaliyetleri ve araştırma çalışmaları sonunda kazandığınız bilgi ve becerilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesi için kendinizi kontrol listesine göre değerlendiriniz. Bu değerlendirme sonucuna göre bir sonraki modüle geçebilirsiniz.

KONTROL LİSTESİ

Değerlendirme Kriterleri	Evet	Hayır
1- Telefonları, telsizi ve anons sistemini amaçlarına ve işletme talimatlarına uygun olarak kullandınız mı?		
2- Telefonu açtığımızda önce kendinizi tanıtip, aradığınız yer olup olmadığını sordunuz mu?		
3- İstek ve durumu bildirdiniz mi?		
4- Söylediklerinizin tam olarak anlaşılıp anlaşılmadığını anlamak için emir tekrarı yaptınız mı?		
5- Telsiz ekranında batarya durumunu kontrol ettiniz mi?		
6- Telsizi açma kapama düğmesinden açıp ve sesini ayarladınız mı?		
7- Görüşme yapacağınız frekans kanalını frekans kanal düğmesinden ayarladınız mı?		
8- Telsizin mandalına basarak kendinizi tanıtip, konuşmak istediğiniz kişi veya birimi belirtiniz mi?		
9- Karşı tarafın 'dinlemede tamam' demesiyle istek ve durumunuzu, en öz şekilde ve anlaşılır olarak bildirip. Tamam diyerek konuşmanızı bitirdiniz mi?		
10- Emir tekrarını dinleyip ve istek ve durum doğru anlaşıldığından emin oldunuz mu?		
11- İstek ve duruma uygun hareket ettiniz mi?		
12- Anons sistemini kullanarak gerekli anonsu kurallara uygun olarak yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda hayır cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız modülü tekrar ediniz.

Bütün cevaplarınız evet ise modülü tamamladınız, tebrik ederiz. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1

1	A
2	B
3	D
4	C
5	D
6	Y
7	D
8	D

ÖĞRENME FAALİYETİ 2

1	D
2	Y
3	D
4	D
5	D
6	D
7	D
8	D

ÖĞRENME FAALİYETİ 3

1	D
2	D
3	B
4	C
5	D
6	Y
7	Y
8	D

KAYNAKÇA

- Telsiz Yönetmeliđi, TCDD, Ankara, 2003
- ŐEN, Mehmet Ali, **Tren Trafığı**, TCDD Eskiřehir Eğitim Merkezi MÜdÜrlÜđÜ, Eskiřehir, 2005